

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет менеджменту, готельно-ресторанної справи та туризму
Кафедра мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІЛОСОФІЯ

Галузь знань

18 «Виробництво та технології»

Спеціальність

181 «Харчові технології»

Назва освітньої програми

Ресторанні технології

Рівень вищої освіти

перший (бакалаврський) рівень

Розробники і викладачі <i>(азначаються розробники і викладачі, які викладають дисципліну - посада, наук. ступінь, вчене звання, П.І.Б.)</i>	Контактний тел.	E-mail
доцент кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін, канд. філос. наук Крижановська Тетяна Олександрівна	097-654-81-81	Oreltati63@gmail.com

1. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Філософія» є обов'язковою дисципліною циклу загальної підготовки і є невід'ємною частиною загальнокультурного, професійного, соціального та особистісного розвитку здобувача. Філософія – це світоглядна і водночас методологічна основа, на базі якої відбувається засвоєння гуманітарних, загальноосвітніх, фундаментальних та прикладних дисциплін. Значною мірою саме завдяки їй стає можливий вихід свідомості здобувачів за межі вузькопрофесійної підготовки, орієнтація на загальнолюдські цінності.

Курс «Філософія» охоплює собою як основні періоди історичного розвитку світової філософської думки, так і теоретичну проблематику основних розділів філософського знання. Особливою темою виділяється українська філософська думка, вивчення якої дає змогу ознайомитись з особливостями українського типу мислення та його зв'язку із практикою.

Мета та завдання курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Філософія» є спрямування здобувачів до оформлення власної світоглядної позиції та оволодіння методологією мислення та діяльності. Основними завданнями вивчення дисципліни є: - осмислення предмету філософії, її статусу в системі сучасної науки, розуміння ролі філософії у формуванні і розвитку творчого мислення; - розкриття сутності і значення основних напрямків розвитку філософської думки, ознайомлення з історичними віхами зарубіжної та вітчизняної філософії, взаємозв'язком їх ідей і концепцій; - засвоєння основних понять, принципів, категорій і функцій філософії, формування вміння співвідносити філософські, світоглядні ідеї та теорії з практикою суспільного життя; - створення належної теоретичної основи для вільного світоглядного самовизначення сучасного фахівця.

Формат курсу

Матеріал курсу розподілений на 7 тем. Кожна з них включає лекційний матеріал, семінарське заняття та самостійну роботу. Лекції проводяться у вигляді презентацій з поглибленими поясненнями викладача. Семінарські заняття проводяться у різних формах: дискусії по питанням семінару, представлення теми семінару у вигляді усних докладів, презентацій, читання та обговорення творчих робіт у вигляді есе, контрольне опитування матеріалу курсу.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Філософія» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

У процесі реалізації програми дисципліни «Філософія» формуються наступні компетентності із передбачених освітньо-професійною програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні про-блеми технічного і технологічного характеру, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у виробничих умовах підприємств харчової промисловості та ресторанного господарства та у процесі навчання, що передбачає застосування теоретичних основ та методів харчових технологій.

Загальні компетентності

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 13. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини та громадянина в Україні.

ЗК 14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для забезпечення здорового способу життя.

Навчальна дисципліна «Філософія» забезпечує досягнення **програмних результатів навчання**, передбачених освітньою програмою:

ПРН 2. Виявляти творчу ініціативу та підвищувати свій професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.

ПРН 26. Формувати і відстоювати власну світоглядну та громадську позицію, діяти соціально відповідально та свідомо.

ПРН 27. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства, вести здоровий спосіб життя.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

- Знати предмет філософії, її роль в розвитку людської культури, основні функції філософії, філософську термінологію в рамках вивченого матеріалу;
- Зміст основних розділів філософії (онтології, гносеології, аксіології, соціальної філософії, філософської антропології, історії філософії);
- Різноманітність форм людського знання, співвідношення знання і віри, раціонального та ірраціонального в людській життєдіяльності, особливості функціонування знання в сучасному суспільстві;

Розуміння:

- Основних філософських проблем (буття, свідомість, цінність, матерія, людина, суспільство, природа, практика, свобода, пізнання) та специфіку їх трактування в різних філософських школах;
- Взаємозв'язку та взаємовідношення духовного і тілесного, біологічного і соціального начала в людині, умов формування особистості, її свободи, відповідальності за збереження життя, природи, культури;
- Особливостей сучасної філософії, її плюралізм, основні способи осмислення епохи технічного розвитку та існування людини в природі.

Застосування знань (вміння):

- Мислити на теоретичному рівні, володіти методами пізнання та творчої діяльності;
- Творчо, критично осмислювати явища і процеси навколишньої дійсності, конструктивно і аргументовано відстоювати та захищати власні світоглядні переконання, життєву і громадянську позицію;
- Практично застосовувати отриманні знання для вирішення професійних завдань, розробки соціальних, економічних та інших проектів, організації відношень між людьми;
- Вести діалог як засіб вирішення сучасних соціальних, етичних, екологічних та інших проблем.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
3	90	14/6	1/6	60/78	1	1	Обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	усього	денна форма					усього	Заочна форма					
		у тому числі						у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Тема 1. Філософія як форма духовно-практичного та інтелектуального осягнення світу	12	2	2	-	-	8	14	2	2	-	-	12	
Тема 2. Філософія Стародавнього Сходу	12	2	2	-	-	8	12	-	-	-	-	12	
Тема 3. Основні періоди розвитку західно-європейської філософії.	14	2	2	-	-	10	12	-	-	-	-	12	
Тема 4. Філософська думка в Україні	12	2	2	-	-	8	12	2	2	-	-	12	
Тема 5. Основні розділи філософського знання	14	2	2	-	-	10	12	-	-	-	-	12	
Тема 6. Людина та її світогляд	14	2	4	-	-	8	6	-	-	-	-	6	
Тема 7. Філософський аналіз суспільства	12	2	2	-	-	8	14	2	2	-	-	12	
Усього годин	90	14	16	-	-	60	90	6	6	-	-	78	

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Студенти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle та онлайн ресурсів Zoom, Google Classroom та Google Meet. Практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою. В процесі навчання використовується проектор EPSON EH-TW550; проекційний стаціонарний екран; ноутбук ASUS E502S Intel(R) Celeron(R CPU N3150 1.6GHz. Програмне забезпечення: Linux ubuntu, Libreoffice, Blender , Autodesk Homestyler, Planner 5D, Remplanner, SmartDraw, GOOGLE ANALYTICS, CANVA, Google SketchUp, Figma. Доступ до інтернету.В умовах дистанційного навчання використовується платформа Moodle та онлайн ресурси Zoom, Google Classroom та Google Meet.

6.САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота – обов’язковий компонент навчальної та дослідницької роботи здобувачів. До самостійної роботи здобувачів в процесі вивчення дисципліни «Філософія» включаються:

1. Повторення матеріалу лекції за допомогою презентації та конспекту.
2. Письмова та усна підготовка до семінарів на основі текстів викладача та списку літератури що додаються до кожного семінару. На кожне питання семінару здобувач має дати хоча б коротку тезисну відповідь у конспекті.
3. Написання есе на одну із запропонованих викладачем тем або за власним вибором.
4. Підготовка до іспиту.
5. Опрацювання та конспектування питань, що виносяться на самостійне вивчення на основі текстів викладача та списку літератури.

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна/заочна форма
1	Тема 1. Філософія як форма духовно-практичного та інтелектуального осягнення світу. Питання: 1) Співвідношення філософії, науки і релігії в їх історичному розвитку. 2) Філософія і досвідне наукове знання. 3) Наукова картина світу та релігійна картина світу. 4) Філософія і релігія як форми духовного освоєння дійсності. 5) Філософія і мистецтво.	8/12
2	Тема 2. Філософія Стародавнього Сходу. Питання: 1) Провідні ідеї і напрями стародавньої індійської думки. 2) «Упанішади» як основні ведійські тексти. 3) Ортодоксальні (міманса, веданта, йога) та неортодоксальні (джайнізм, буддизм, локаята) школи. 4) Основні положення джайнізму. 5) Канонічні джерела стародавньої китайської думки.	8/12
3	Тема 3. Основні періоди розвитку західно-європейської філософії. Питання: 1) Натурфілософський період античної філософії: Фалес і мілетська школа, Піфагор, Геракліт, Парменід та елейська школа, Демокріт. 2) Еліністичний період античної філософії: Епікур, стоїки, скептики.	10/12

	<p>3) Патрістичний період середньовічної європейської філософії.</p> <p>4) Гуманістичні вчення доби європейського Відродження.</p> <p>5) Складення розширеної таблиці періодизації європейської філософії.</p>	
4	<p>Тема 4. Філософська думка в Україні.</p> <p>Питання:</p> <p>1) Українська філософська думка періодів Київської Русі: «Слово про Закон і Благодать» Іларіона, «Шестидень» Іоанна, «Повчання» Володимира Мономаха.</p> <p>2) Розвиток філософської думки на українських землях в добу Відродження (Юрій Дрогобич, Павло Русин, Станіслав Оріховський).</p> <p>3) Розвиток професійної філософії у Києво-Могилянській академії.</p> <p>4) Основні соціальні ідеї українських мислителів XIX-XX ст.. І.Франко. М.Драгоманов.</p> <p>5) Антропокосмізм В.Вернадського.</p>	8/12
5	<p>Тема 5. Основні розділи філософського знання.</p> <p>Питання:</p> <p>1) Філософські моделі буття: монізм, дуалізм, плюралізм.</p> <p>2) Хаос і порядок.</p> <p>3) Простір і час.</p> <p>4) Проблема пізнаваності світу (гносеологічний оптимізм, агностицизм, скептицизм).</p> <p>5) Проблема істини в пізнанні. Істина і правда. Пізнання і практика.</p>	10/12
6	<p>Тема 6. Людина як центр філософського знання.</p> <p>Питання:</p> <p>1) Співвідношення в людині природного, соціального, персонального та трансцендентного.</p> <p>2) Людська природа і культура.</p> <p>3) Мова: спілкування, діалог, комунікація.</p> <p>4) Свобода, творчість, активність як людські феномени.</p> <p>5) Основні концепції свободи.</p> <p>6) Свобода та відповідальність.</p> <p><i>Написання філософського ессе</i></p>	8/6
7	<p>Тема 7. Філософський аналіз суспільства.</p> <p>Питання.</p> <p>1) Проблема суспільного прогресу.</p> <p>2) Соціальні інститути: поняття, зародження, функції, значення.</p>	8/12

3) Мораль і право. Функції права і функції моралі в суспільстві. 4) Людина і суспільство. 5) Природа як соціальна цінність.	
Всього	60/78

7.ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: відповідей на практичних заняттях; представлення власного філософського есе; участі в дискусіях на практичних заняттях; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення іспиту.	50%

Методи діагностики знань (контролю)	спостереження за навчальною діяльністю здобувача; фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; іспит.
--	---

8.ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВЗ ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ

Контроль знань і умінь здобувачів (поточний і підсумковий) з дисципліни «Філософія» здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Міжнародному гуманітарному університеті». Рейтинг здобувача із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою.

Кількість балів, що у підсумку отримують здобувачі складається з наступних складових:

- 1) письмова підготовка до практичного заняття (семінару) – 3 бали за кожний семінар;
- 2) усна відповідь на питання практичного заняття (семінару) – 3 бали за кожний семінар;
- 3) активна участь у дискусії на практичному занятті (семінарі) – від 2 до 4 балів за кожний семінар;
- 4) підготовка доповіді або есе за темою № 6 – від 5 до 10 балів;
- 5) відповідь на підсумковому занятті – від 5 до 10 балів.

Якщо здобувач набрав від 60 до 100 балів він отримує оцінку за курс «автоматом». Здобувачі, які не набрали таку кількість балів та такі, що бажають підвищити свою оцінку здають іспит. В іспит входять питання за усіма 7 темами курсу, які поділені

¹ Індивідуально-консультаційна робота викладача зі студентами

на екзаменаційні білети по 2 питання у кожному. За кожен правильну відповідь за кожним питанням білету здобувач отримує максимум 50 балів.

Денна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10

² Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен			50
Всього балів			100

Заочна форма навчання			
Поточний контроль			
Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи під час аудиторних занять			
1.1. Підготовка до аудиторних занять	Відповідно до розкладу	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час аудиторних занять	25
За виконання контрольних робіт (завдань)			
1.2. Підготовка контрольних робіт	-//-	Перевірка контрольних робіт (завдань)	
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.3. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ² , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
2.1. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе) під час ІКР	10
2.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен			50
Всього балів підсумкової оцінки			100

³ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

**9 КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ
(для іспиту)**

№	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Шкала оцінювання ECTS	Оцінка за п'ятибальною шкалою	Оцінка за розширеною шкалою Екзамен
1	Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді.	Високий	A	5	Відмінно
2	Здобувач вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	Добрий	B	4,5	Добре
3	Здобувач вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.	Достатній	C	4	
4	Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	Середній	D	3,5	Задовільно
5	Здобувач володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.		E	3	
6	Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	Низький	Fx	2	Не задовільно

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	Fx	незадовільно	не зараховано

⁴ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

10.. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Вступ до філософії : навч.-метод. посіб. / Владленова І.В.; Годзь Н.Б.; Городиська О.М. та ін.; за ред. Городиської О.М.; Дольської О.О. Х. : НТУ «ХПІ», 2018. 187 с. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/39113/1/Book_2018_Vladlenova_Vstup_do_filosofii.pdf (дата звернення 25.08.2022)
2. Губерський Л. Філософія: базовий підручник для студентів вищих навчальних закладів. Харків : Фоліо, 2017. 621 с. URL: file:///C:/MY/%D1%83%D1%87%D0%B5%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B8/%D1%84%D0%B8%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%BE%D1%84%D0%B8%D1%8F/%D0%93%D1%83%D0%B1%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D0%A4%D1%96%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%BE%D1%84%D1%96%D1%8F.pdf (дата звернення 25.08.2022)
3. Петрушенко В.Л. Філософія. Вступ до курсу. Історія світової та української філософії. Фундаментальні проблеми сучасної філософії. Львів: Львівська політехніка, 2016. 596 с.
4. Філософія: навчальний посібник / Ю. М. Вільчинський, Л. В. Северин-Мрачковська, О. Б. Гаєвська та ін. Київ : КНЕУ, 2019. 368 с. URL: <https://ru.scribd.com/document/480481031/%D0%92%D1%96%D0%BB%D1%8C%D1%87%D0%B8%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D0%AE-%D0%9C-%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D1%84%D1%96%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%BE%D1%84%D1%96%D1%97-pdf> (дата звернення 25.08.2022)
5. Філософія: Навчальний посібник. За ред. І. Ф. Надольного. Київ: Вікар, 2002. 584 с.
6. Філософія: підручник / В.С. Бліхар, М.М. Цимбалюк, Н.В. Гайворонюк, В.В. Левкулич, Б.Б. Шандра, В.Ю. Свищо. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. 440 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/4251/1/%D0%91%D0%BB%D1%96%D1%85%D0%B0%20%D0%A4%D1%96%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%BE%D1%84%D1%96%D1%8F%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf> (дата звернення 25.08.2022)

Додаткова

1. Ващак М. Ідея свободи у творчості Григорія Сковороди. *Medievist*. 11 квітня 2013 р. URL: https://www.medievist.org.ua/2013/04/blog-post_2847.html (дата звернення 25.08.2022)
2. Кастанеда К. Вчення дона Хуана / переклад Анна Кравець. Львів : Terra Incognita, 2018. 272 с. URL: <https://javalibre.com.ua/java-book/book/2919971> (дата звернення 25.08.2022)
3. Нора К., Вітторіо Гьосле. Кав'ярня мертвих філософів. Філософське листування для дітей та дорослих / пер. М. Кушнір. Київ : Новий Акрополь, 2019. 256 с.
4. Платон. Бенкет / пер. з давньогрецьк. У. Головач. Львів : Видавництво УКУ, 2018. 220 с. URL: https://www.e-reading.life/bookreader.php/1001335/Admin_-_PLATON.html (дата звернення 25.08.2022)

⁵ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

5. Сковорода Г. Повне зібрання творів / пер. із староукр. В. Шевчука. У 2-х т. К.: Наукова думка, 1973. URL: <http://litopys.org.ua/skovoroda/skov.htm> (дата звернення 25.08.2022)

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Гумер – Філософія. URL: https://www.gumer.info/bogoslov_Buks/Philos/index_philos.php (дата звернення 25.08.2022)
2. Psylib: Електронна бібліотека. URL: <http://www.psylib.kiev.ua> (дата звернення 25.08.2022)
3. Сайт культурної асоціації «Новий акрополь». Бібліотека. URL: <https://newacropolis.org.ua/articles> (дата звернення 25.08.2022)

⁶ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами